

CIJENA listu: U preplati za čitavu god. K 86—, za polugodište K 18—, tromjesečno K 9—, mje- sečno K 360, u maloprodaji 12 fl. pojedini broj. OGLAŠI primaju se u upravilišta trg Čistoza 1.

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 8 sati ujutro.

Sredina IV.

U Puli, utorak 12. veljače 1918.

Broj 935

"HRVATSKI LIST" izlazi u naknadnoj tiskari JOS. KRMPOTIC u Puli trg. Čistoza 1. Uredništvo: Silijska ulica br. 24. — Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Puli. — Rukopisi se ne vraćaju. Ček. rač. ans. post. Šted. 26.795.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

B eč, 11. (D. u.) Službeno se javlja: Na visoravni Sette comuni življana djeđalost artillerije. — Poglavlja generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 11. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja: Zapadno bojište: Bojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Izvidnički sunči Engleza na mnogo krajeva fronte u Flandriji i Artoisu dovedoše osobito kod Warneona i istočno od Armentieresa do žestokih bojava. Mi privedosmo pri tom zarobljenika. Bojna skupina vojvode Albrechta: Na lorenškoj fronti, u srednjim Vogežima ozivi po podne bojna djeđalost. Nekoliko izvida južno od Embermenilla, kod Senne i na Buchenkopfu dopremi nam zarobljenika. Talijanska fronta: Na visoravni Sette comuni življana djeđalost artillerije. Sa ostalih bojišta ništa nova. — Ludendorff.

Mirovna pregovaranja.

Danas je stigla veoma važna vijest, da je pučki komesar Trockij proglašio ukinuće ratnog stanja sa središnjim vlastima te naredio demobilizaciju vojske. Ovo još ne znači, da je sklopljen mir, već jedino to, da je za obnovu neprijateljstva potreban novi namještaj rata. Demobilizacija ruske vojske već je dulje vremena u toku a njezino službeno navještenje imade samo formalno značenje. Dogadjaj u Brest Litovskom imade dakle u glavnom veliko moralno značenje. Ali ipak nema sumnje, da su središnje vlasti time učinile novi korak, koji ih približuje miru. Važna bi mogla biti odluka pučkog komesara Treckoga u vojničkom pogledu.

B eč, 10. (D. u.) Dopisni ured javlja iz Bresta Litovskog danom 8. t. m. : U današnjoj sjednici povjerenstva za uređenje političkih i teritorijalnih pitanja dotaknuo se je državni kancelar dr. v. Kühlmann pitanja krvotvorenih brzojavki, o kojima je donekle Trockij tvrdio da potiču iz Wolffsovog ureda. Trockij nije dao određenog odgovora na pitanja. Za tim je Trockij prosvjedovao proti kampanji u njemačkoj i austro-ugarskoj štampi, koja je navodno dobro organizovana te imade svrhu, da se rusku delegaciju čini odgovornom za zatezanja u mirovnim pregovorima.

Brest Litovski, 11. Dopisni ured javlja danom 8. o. m. (Nastavak.) Trockij nastavlja: Naprotiv morao bi on istaknuti, da je veliko značenje uvjeta označenih sa protivne strane, učinilo stanku potrebnu, kako bi se po ruskoj vlasti ispitati. U svakom slučaju drži on nužnim da izjavlji, da odgovornost radi zatezanja ne pada na rusku delegaciju. Upravo predsjednik njemačke delegacije da je želio pretresivanje o raznim pitanjima. — Državni je kancelar v. Kühlmann na to izjavio, da on nije slijedio njemačke novinske kampanje, koja je po gospodinu Trockomu označena kao dobro organizovana. Hvala javnosti diplomacije, koje smo se tijekom ovih pregovora držali, mogla si je njemačka štampa stvoriti vlastiti sud iz izvještaja o pregovaranju, koji bijahu objavljeni. Njemački je novinar dosta muževan, da si stvari sam neovisan sud, pa ako se sud, do kojega je njemačka štampa došla, nije svidio ruskoj delegaciji, ruska štampa uživa sa svoje strane posvemašnu slobodu, da istupa za nazore, koje ona drži pravima. On da mora svakako da svako spočitavanje, kao da bi predsjednici savezničkih delegacija bili odgovorni za zatezanje, najenergičnije odbiti. Budući da se na pregovorima radi o mislima, koje su danas nove, i za koje uzalud tražimo primjere u teoriji i u praksi, bilo je neophodno potrebito, da se rasvjetite također sa teoretske strane pitanja, koja su došla u pretraz. Kad bi bilo došlo do sporazumka u teoretskim točkama, bilo bi se silno približilo umirujućem rješenju zajedničkog zadatka. Trockij je s pravom istaknuo, da ga je važnost predloga protivne strane ponukala na temeljito protičavanje. On misli, da mora saopćiti gospodinu Trockome, da će on udovoljiti njegovim željama, budu li, kako on i bez toga namjerava, u jednoj od narednih sjednica obilježiti dosadašnji uspjesi pregovora. — Ministar izvanjskih posala, grof Czernin, izjavlja u oduljem tumačenju, da također austrijska i ugarska štampa izražuje svoje nazore o držanju boljševika bez uticaja vlade. — Nakon opetovne obrane proti spočitavanju o zatezanju, pripomenuo je Trockij, da on mora ovdje otvoreno ustvrditi, da je njegova vlast za vrijeme revolucije potila cito niz novina, ne za to, što su kritikovali pučki komesarijat za izvanjske poslove, nego za to, što su nagovarale na nasilja. Nasuprot nemu kod njih nikakve preventivne cenzure, kao što u nekoj drugim državama. — Državni je tajnik, dr. v. Kühlmann istaknuo, da u Njemačkoj nema također nikakve preventivne cenzure i da napoladi na izvanju politiku i njene nosioce, koje bi morao opaziti i gospodin Trockij, kao dobar poznavalec uje-

mačke štampe, nijesu doveli do obustave njemačkih novina. — Ministar je izvanjskih posala, grof Czernin, ustanovio, da cenzurne oblasti, koje su u Austro-Ugarskoj, nijesu u stanju, da prisile štampu na pozitivne izjave. One su mogle uvijek djelovati samo u negativnom smislu te spriječiti izjave novinstva, koje su smatrale štetnima. U Austro-Ugarskoj nije već dugo bio ukinut koji list, u koliko je to njemu poznato. — Za tim bje podijeljena riječ, na predlog Treckoga, članu ruske delegacije, Bobinskemu, kao stručnjaku za poljačke stvari, Gospodin je Bobinski pročitao dugu izjavu u ruskom jeziku, koju je ope tovao drug Radek u njemačkom jeziku. Govornici proglašuju sebe jedino pozvani zastupnicima poljačkog naroda. Kao zastupnici poljačkog naroda traže, neka se odstrani sadašnje vladine organe iz Poljske te se pritužuju nad dosadašnjim razvojem poljačke neovisnosti. Konačno izjavljuju, da je do sad jedino revolucionarna Rusija branila prave interese slobode. U svojim su se izvodima konačno gospodin Bobinski i Radek pozivali na Poljske, borče se u austrijskoj i u njemačkoj vojsci. — Državni je tajnik, v. Kühlmann, upravio za tim kratak upit na predsjednika ruske delegacije, da li smatra upravo pročitan dokument službenom izjavom ili ne.

Trockij je odgovorio, da se upravo pročitana mjeseca izvaditi smatrati službenim izjavama, u granicama, koje je ruska delegacija odredila u početku sadašnjih pregovaranja. Sto prelazi ove granice, imade se smatrati jedino informativnim mjesecima. — Državni je tajnik, dr. v. Kühlmann, dao za tim slijedeću izjavu: Meni izgleda veoma čudnovato, da u onoj istoj sjednici, u kojoj pučki povjerenik za vanjske poslove odlučno odbija podavalu, da on zateže pregovaranja, naredjuje jednom članu ruske delegacije, neka čita izvode od takove duffine, za koje preuzimam onda samo polak odgovornosti. Upravo pročitana izjava čini mi utisak, da je uzalud govenora, te ne mogu da pojim, kako bi takvi često demagoški govor imali da pospiješi razvoj naših pregovaranja. Što se može osobe tiče, to otklanjam svaku izjavu, koja nije službena izjava ruske delegacije. Bojim se, da će takve izjave, kakva je govor, upravo pročitan od člana ruske delegacije, iscrpljivost sivečničkih delegacija te neće biti jedina njemačka štampa, koja će podvojiti o iskre nosti russkih mirovnih namjera. General je Hofmann dodao tomu slijedeće: Ja prosvjedujem proti tome, da se gospoda Bobinski i Radek držnu govoriti uime njemačkih vojnika. Ja moram, da na najenergijčniji način uzmem u zaštitu vojnike njemačke vojske poljačke narodnosti, koji su se časno borili na svim bojnim poljima za svoju domovinu, njemačku državu.

Trockij je za tim izjavio, da on pripisuje nasuprot poznatim izrazima voje navedenim sa protivne strane Poljske, zastupanim u svojoj delegaciji vanrednu važnost. — Državni je tajnik, v. Kühlmann, za tim zaključio sjednicu sa priljetom, da će se u narednoj sjednici skupiti i pretresivati rezultate dosadašnjih pregovaranja, da ugodi želji izraženoj sa strane ruske delegacije.

Kapitulacija Treckoga.

Ratno stanje dovršeno. — Rusija demobilizira.

"Narodni Listy" pišu: "Dosta su se već naši državnici našlišali rabinske mudrosti Treckoga", veli lipski "domovinski" organ. Ali gotovo sva štampa, koja služi vladama u Berlinu i Beču, zahtijeva, neka se govori s boljševicima oštro, Hoffmanni. I češki pisani vladni list „Hlas naroda“ dovukuje: „Konac debate!“ Gospodin Trockij — saopćuje list, sigurno na temelju vladine informacije — čuti će iz ustiju grofa Czernina: Do ovuda, dalje ne! A k tomu priponjje: Gospodin će Trockij ili potpisati ili se vratiti kući. „Iz tih se izvještaja“, pišu „Narodni Listy“, već dne 7. o. m., „može prosuditi, da se odluka u Brestu Litovskom neće otezati. Ili će boljševici kapulirati, ili će se pregovori prekinuti. Ili će priznati, da je u Kuronskoj, Lity i Poljskoj već stvorena odluka ili će otkazati primirje. U Berlinu imaju već dosta te „rabinske mudrosti“. Beč je sit debate.“

B eč, 11. (D. u.) Dopisni ured javlja iz Bresta Litovskog danom 10. veljače 1918.: Njemačko-austro-ugarsko-ruska komisija, sastavljena u svrhu pregovaranja o političkim pitanjima, obdržavala je jučer i danas sjednice. Na današnjoj sjednici komisije saopćio je predsjednik ruske delegacije, odrekavši se formalnog mirovnog ugovora, da proglašuje ratno stanje dovršenim i naredjuje posvemašnu bezvlastnu demobilizaciju ruskih bojnih sila. Gledate daljnji pregovaranja između vlasti četvornog saveza i Rusije, koja će proizaći iz te situacije, o uređenju uzajamnih diplomatskih, konsularskih, pravnih i gospodarskih odnosa istaknuo je gospodin Trockij način putem direktnog saobraćaja između vlada, koje sudjeluju i putem komisija vlasti četvornog saveza, koje se nalaze u Petrogradu.

Mir sa Ukrajinom.

Berlin, 11. (D. u.) Wolffov ured javlja: Car je Vilim poslao drž. kancelaru grofu Hertingu brzojavku, gdje mu čestita radi sklopiljenja mira na istočnoj fronti i u kojoj kaže: Poslije najljubih bojeva sa čitavim jednim svijetom neprijatelja, slobodjen je, hvala pobedama naših neumrlih vojska, obruč, koji nas je stezao, te je riječ o miru postala zbiljom. Po prvi se je puta znatno približio svršetak gigantskog boja. Pouzdavajući se u svoju neslomivu silu, njemački će narod i dalje vršiti zadaće, koje će mu ovaj rat još naložiti.

B eč, 11. (D. u.) Utisak, što ga je u monarkiji izazvalo sklopiljenje mira sa Ukrajinom, postao je još dublji uslijed posljedne Trockijeve izjave o svršetku ratnog stanja. Vlijest je bila svuda primljena sa radošću i zadovoljstvom, što se vidi iz razvjetenih zastava i misa zahvalnica. Listovi govore u člancima o važnosti dogadjaja na istočnoj fronti te drže, da će se konačno mniljenje moći izreći tek u protuizjave središnjih vlasti. Mora se naročito doći posve na jasno, kakvo će stanovlje zauzeti petrogradska vladapogledom na mir sa Ukrajinom, jer je od toga ovisan daljnji razvitak stvari.

Berlin, 11. (D. u.) Pišući o Trockijevoj izjavi o svršetku ratnog stanja sa Ukrajinom, pođanoj kod mirovnih pregovaranja u Brestu Litovskom, kažu listovi, da je ova izjava jednostrana i da može protivna stranka odgovoriti na njezin sađaj, kako joj se svidja. Da li će se to dogoditi, o tome će razmisliti naši vojskovedi i naši državnici te će prema tome stvoriti i odluku. Listovi desnice i svenjemački listovi izražaju bojan, da hoće Trock-Leninova izjava iskoristiti novo stvoren položaj u svrhu propagiranja svojih revolucionarnih ideja kod središnjih vlasti.

B eč, 10. (D. u.) Iz Bresta Litovskog se javlja: Nakon govora državnog kancelara dra. v. Kühlmann i predsjednika ukrajinske delegacije Sevrjuka predlaže v. Kühlmann mirovni ugovor na potpis. Prvi je potpisao mirovni ugovor grof Czernin a iznjega u 21 minutu svi ostali. U ugovoru se veli, da će granica ukrajinske republike prema Austriji ostati, košto je bila prije rata izmedju Austro-Ugarske i Rusije. Dalje prema sjeveru protezat će se granica ukrajinske pučke republike od Tarnograda počevši pa u pravcu Bilograj-Szezebrszsyn-Krasnostaw-Pugaszo-Radin-Meskirče-Sarnaki-Melnik-Visoko - Litovsk - Kamienec-Litovsk-Pruhany-Wygonowskoje. U potankostima odredit će se ta granica prema etnografskim prilikama i željama pučanstva. Ispršenje zaposjednutog područja započet će odmah iz ratifikacije sadašnjeg mirovnog ugovora. Za vrijeme do 31. jula t. g. obvezuju se obe stranke izmjenjivati višak poljodjelskih i industrijalnih proizvoda. — Potankosti čemo donijeti u narednom broju.

Sveti zakletva Francuske.

Pariz, 9. (D. u.) Agence Havas. Po podnebi u Sorboni u prisutnosti Poincare-a, pod predsjedanjem predsjednika komore Deschanelia obdržavala je sadašnja manifestacija svetog francuskog saveza, otvorena po Deschanelu nagovorom, u kojem je ponovio svetu zakletvu Francuske, koja glasi: Prislišemo na naše mrtve i pred vojnicima na Marni, Yseru i Verdunu, da ne čemo prije položiti oružja, negoli bude osvećeno pravo, kažnjen atentat, koji je bio 40 godina pripravljan proti slobodi svijeta, dok ne bude Belgija, Srbija i Rumunjska oslobođena i dok ne bude francuska područja, koja bili oteta godine 1870. i 1914. Francuskoj povrćena. Slične je izjave izrekao cio niz osoba, a na to je ministar za mornaricu Leygnes, u ime vlasti posilio neslomljivu volju za pobjedom i reku: Kod svih onih koji ratuju, bje se boj u zaledi, koji bi mogao biti odlučujućim. Neprijatelj nastoji sad postići po diplomatima pobedu. Boj je na unutarnjim frontama započeo. Svaki narod stupa u svojoj ciljini u epopeju i igra sudbonosnu ulogu. Francuska se ne će prignuti. Ostat će neoboriti. Neprijatelj nas želi povući u svoju stupicu i posloviti se na ratnu kartu, ali alijinci imaju također zaloge neprocijenjive vrijednosti. Gospodajući na moru i imajući i kolonije i gospodstvo nad sirovinama. Na to prikazuje ministar odnošaje prije rata te naglašuje, da je jedinstvo naroda antante jednim jamstvom za skorošnji sigurni mir. Jedinstvo će morati da nadmaši dogadjaje tako, da će svi narodi, koji se bore za nepovrijedivost svoje domovine, sačinjavati jaku ligu proti obnovi njemačkog militarizma. Njemačka će pokušati da razvoji, ali ni imamo to najgore za nama, te smo na putu do cilja, koji će kazniti zločin, naime oslobođenja podjarmiljenih naroda, ponovnog zauzeća provincija i povratka Alzacije Lorene k domaćem ognjistu Francuske.

Govor njemačkog cara.

Homburg vor der Höhe, 11. (D. u.) Pri-godom sklopljenja mira sa Ukrajinom se je pučanstvo poklonilo caru Vilimu. Odgovarajući na nagovor gradonačelnika, rekao je car: „Naš Bog hoće mir, ali takav mir, u kojem svijet nastoji, da čini ono, što je pravedno i dobro. Mi hoćemo, da svjetu donesemo mir. To ćemo na svaki način učiniti. Tko nam pruža ruku, taj će i našu ruku dobiti, ali onoga, koji neće mira, toga se na to mora prisiliti. U tom smjeru moramo mi svim djevelati, muškarci i žene. Sa susjednim narodima hoćemo da živimo u prijateljstvu, no prije se mora priznati, da je njemačko oružje pobijedilo. Naše će dete pod našim velikim Hindenburgom izvojštiti pobjedu. Tada će doći mir, kakav je potreban za jaku budućnost njemačke države i koji će uplivati na razvijat svjetske povijesti.

Iznenadjenje Poljaka. Plaća za dugogodišnju vjernu službu.

Beč, 11. (D. u.) „Poljske viesti“ javljaju: Predsjedništvo „Poljskog kluba“, sastavljeno iz načelnika Götz, načelnikovog zamjenika Conzio i zastupnika Germana i Lasockog, došlo je prije podne ministarskom predsjedniku vit. dr. Seidleru te mu saopćilo, da je obzirom na objavljenje mirovnog ugovora sa ukrajinskom pučkom republikom, u kojem se ugovoru pretežnom većinom od rimokatoličkog poljskog pučanstva napučena podršča u prilog Ukrajine otkljepljuju od Kongresne Poljske, cito „Poljski klub“ prisiljen, da u carevinskom vijeću, kao što i u austrijskim delegacijama predje u naještriju oponiciju.

* Car će pregovarati sa zastupnicima svih stranaka. „Narodni Listy“ javljaju iz Beča, da će vladar pozvati k sobi zastupnike svih stranaka, prije negođi dodje do rekonstrukcije ministarstava.

* Rumunjski kralj je naložio generalu Avarešcu, da sačasti kabinet.

* Švedska — Finska. Iz Stockholm-a javljaju: Progina žena pozivlje vladu, neka ne poduzme nikakvih mjeru, koje bi mogle u Finskoj prouzročiti unutrašnje nemire ili ju privuci u rat. Vlada bi moral posredovati među finskim strankama, kako bi ove spasile samostalnost Finske.

* Novi ugarski ministri. Javlja se iz Budimpešte dne 11. t. m., da je Njeg. Veličanstvo imenovalo dr. Aleksandru Popovića ministrom finansija, grofa Belu Szeregya ministrom za poljoprivredu. — Car je danas na povratku sa sedmogradskim frontom prispio u Budimpeštu, gdje jo u kraljevskom dvoru zakleo nove ministre. Iza jednosatnog boravka povrati se je car u Beč.

* Naš car uputio se je 8. t. m. iz Badena na sedmogradsku frontu, da nadgleda čete. Raspoloženje je četa izvršno. Car je izrazio priznanje časnicima i momčadi za njihove čine u teškim bojevinama i za njihov rad kod uspostavljanja zemlje. U Sibinju je car bio od pučanstava srdačno pozdravljen. Na povratku u Beč se je car zaustavio na mnogim kolodvorima, da može biti uviđek obaviješten o toku mirovnih pregovaranja.

* Novi vrhovni zapovjednik četvornog sporazuma. Novim vrhovnim zapovjednikom vojske četvornog sporazuma, koji bi se imao postaviti kao dostojan suparnik proti Hindenburgu saopćuju: „Narodni Listy“ da će prema listu „Progres de Lyon“ biti imenovan general Poch.

* Krilenco nije bio uopšten. Vijest, da je vrhovni zapovjednik ruske vojske Krilenco bio en cijelom glavnim stozicom zarobljen od Poljaka, dementira ukrainski dopisni ured u Bernu. („Nar. Listy“).

Iz slovenskog svijeta.

Iz Slovenije. Dosad smo uviđek upriličili očima u Zagreb i Hrvatsku, kao voditeljicu našega kulturnog i političkog života. Danas se obraćamo prema Ljubljani i Sloveniji, preneraženi gotovo onom silom, koja polagano ali čvrsto i ustrajno kleše kamen za temelj naše buduće zgrade, naše narodne države. U radikalizaciji misli, pojmove i ideja pretekao je Zagreb Ljubljani, no mi smo već vični gledati s nekakvom nepovjerenjem u taj Zagreb, koji toliko glijami, dok naprotiv osjećamo, kako se u Sloveniji stupa korak po korak, odlučno, postepeno i bez skokova naprijed. Osjećamo snagu slovenske štampe, koja si bez retoričke žestine krči put u narodu, i u tom radu vidimo nešto nepobijedivo, što se ne da smisli ni uništiti ničim, jer je sazdano na čvrstom temelju. „Jugoslovan“ opet saopćuje nov uspjeh narodnoga glasovanja. U slovenskoj zemlji glasovalo je dosad za majsku deklaraciju: 480 općina, žene i djevojke u 361 kraju sa 124.877 potpisa (u 57 krajeva nije broj potpisa naveden), društava je glasovalo 39, okružnih zastupstava, školskih vijeća itd. glasovalo je 17, radnici i sljčni u 101 kraju, svećenstvo u 30 dekanija. K toj statistici pripominje „Jugoslovan“: „Ako se njemačke granične općine, kočevsko njemačko svećenstvo dan za danom izjavlja proti nama, zar nijesmo i mi dužni da izjavimo, da mi također nijesmo stvoreni za robe? Božja volja također nije, da naš narod robuje novih tisuću godina. Istinita je riječ našega brata, srpskog zastupnika dr. Vukotića: „Tko ne će brata za brata, tudjincu će za gošpodara.“

Iz Praga primismo rezoluciju jugoslavenske omiljotine u Pragu, koja prateći sve važne dogadjaje u ovo veliko historijsko doba; kad se kroji sudbina naroda i zabrinuta za udes našeg troimenog naroda, pozdravlja deklaraciju od 31. siječnja 1918., što ju je Jugoslavenski klub upravo na mirovne delegacije u Brestu Litovskom, te izrazuje čvrstu nadu, da će „Jugoslavenski klub“ ustrajati na sretno utrotu putu,

izrični klubu, a posebice njegovom vrlo predsjedništvu, svoje neograničeno povjerenje. Rezolucija je dne 5. veljače 1918. upravljena iz Praga „Jugoslavenskom klubu“ u Beč i potpisana: Za jugoslavensku akademsku omladinu: Slavko Rozgaj, phil., m. p. N. Gjurišić, pravnik, m. p. Tavčar Loize, ing. kand., m. p. Pallavicini Pero, akad. kipar, m. p. Urbanc Anton, pravnik, m. p.

Iz Poljske. Ovih dana izadjoše po prvi put poljske državne novine „Kuryer Polski“, koje imaju službeni i neslužbeni dio, te će služiti publikaciji zakona, a objelodanjuvati i razne vijesti. U prvom broju objelodanjuvati se zakon o državnom vijeću kraljevine Poljske i o izbornom redu za nj. Poljska vlada izdala je tim povodom slijedeći proglaš poljskom narodu: Uzeli smo na svoja ramaena teret vjehovne vlasti poljske države u dubokom uvjerenju, da potpora i izvor ove vlasti leži u narodu, koji je i preko 145-godišnjega rostva i za sadašnjega rata dokazao, da je njegova nepokolebiva želja, posjed vlastite nezavisne države. Mi želimo tijesno sa narodom i njegovim nastojanjima izraziti čim bržim sazivom narodnog na demokratskoj podlozi stojećeg zastupstva prvoga sabora poljske države od više desetstoljeća ovamo. Sabor biti će korporacija, u kojoj će narod izjavljivati svoju volju u najvažnijim pitanjima, koja se tiču njegove budućnosti. Da se to pitanje što brže i što povoljnije riješi, valja izdati zakon, koji propisuje način sazivanja sabora i načela njegovoga sastava i ustava. Od naše vlasti izradjenu osnovu takovoga zakona predložiti čemo državnom vijeću na raspravu, koje vijeće će se sastojati iz predstavnika svih slojeva pučanstva i svih smjerova političke misli. — Iza istoga slijedi sadržaj zakona o državnom vijeću, sastojći se od 33 članaka. Državno će se vijeće sastojati od 110 članova, 12 virilista, 55 izabranih i 43 od vladučkih vijeća po predlogu ministra-predsjednika imenovanih članova. Članom državnog vijeća može izabran ili proglašen biti svaki građanin poljske države, koji je muškoga spola, stanuje u gubernijama Varšava ili Ljubljani, koji je navršio 30. godinu života, te je vješt poljskom jeziku u govoru i pismu. Izbor je tajan.

Iz češkog političkog života. U „Narodnim Listyma“ čitamo na naslovnom listu krupnim slovima tiskan proglaš češkom narodu, u kojem saopćuju narodni vodje dr. Kramarž, dr. Hain, dr. Adolf Strausky i dr. Samal, da je dne 9. o. m. ustanovljeno u Pragu nova stranka „Češka državopravna demokracija“. Kao cilj nove stranke spominje se nastojanje oko uređenja demokratske češke države, čija će moći biti u češkom narodu. Zadaća će stranke biti osim toga i izvršavanje svih zadaća, koje postavlja sadašnje ratno doba, osobito pak ilječenje ratnih rana, koje su se otvorile na češkom narodu. U novoj toj stranci podaju si bratski ruku stare češke zemlje Česka, Moravska i Šleska, ističući ujedinjenje sa slovačkom braćom.

Domace vijesti.

Za povratak bježunaca, koji se nalaze na Rijeci. Nekođi su se radnici pritužili, da se njihovim obiteljima, koje su se bježile vratili u Rijeku, nije htjelo tamo dati besplatno putovanje, kako to pripada svim bježuncima, koji se vraćaju doma. Na upit c. kr. tvrdjavnog komesara, izjavljuje je načelnik postojujuće željeznice na Rijeci, da će dozvoliti besplatno putovanje svim osobama, koje budu provljeni propisanim dokumentima. Koji i sada ne bi dobio tu polasku, neka se obrati na c. kr. kotarsko poglavarstvo.

Prodaja nedostavljivih poštanskih omota. Ravnateljstvo pošte i brzojava u Trstu saopćuje: Prodaja sadržaja onih omota, koji su bili sakupljeni u smislu § 3. naredbe ministarstva trgovine od 8. prosinca 1914. dr. z. l. br. 342. (P. l. br. n. list br. 164.) vrši se u buduće po slijedećim načinima: 1. Oni omoti, koji već preko 6 mjeseci (Naredba min. trg. br. 72. od 15. X. 17. p. i br. nar. list br. 71.) leže kod o. u. poštanskog skladnišća ureda bit će odmah prodani, ostali omoti po redu čim isleće šestmjesečni rok ležaja. 2. Odredba SS 195. i 211. pošt. reda primjenit će se prema smislu, pri čem se pak rok sahrane utržka ustanovljuje do 31. prosinca 1921. 3. Plomovne pošiljke i vrijednosna pisma ostaju sahranjena do daljnje naredbe. Gornje se odredbe daju na javno znanje s pozivom na § 5. pošt. reda od 22. rujna 1916. dr. zak. list br. 317. 1916., te obzirom na članak IV. uvdne naredbe k spomenutoj pošt. redu.

Razdoba zobi za sjeme. Oni, koji su se u svoje vrijeme prijavili kod općinskog ureda radi dobave zobi za sjeme, mogu primiti malenu količinu iste kod uprave tržišta. Neće biti u obzir oni, koji se nijesu u svoje vrijeme prijavili.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispje riba, prodavat će se ona danas Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici karata počevši od broja 6651.

Za učitelje. U puljskom kotaru ima praznih više učiteljskih mjesta. Pozivaju se učitelji i učiteljice, koje žele biti namještene na kojoj školi ovoga kotara, neka uvože molbu na c. kr. kotarsko školsko vijeće u Puli.

Dužnost prijave u Austriji nalazeće se imovine gradjana neprijateljskih država, te u inozemstvu nalazeće se imovine austrijskih gradjana. „Trgovačko-obrtnička komora za Istru“ namjavlja: Obavješćuju se oni, koji duguju u novcu, u vrijednosnim papirima ili u robu štogod neprijateljskim gradjanim, koji se nalaze izvan Austrije, ili jednom poduzeću, koje se nalazi u neprijateljskom inozemstvu; upravitelji i pohranitelji u Austriji nalazeći se imovinskih vrijednosti neprijateljskih gradjana ili poduzeća, koje se nalazi u neprijateljskom inozemstvu; ravnatelji ili poslovodje u Au-

striji nalazećeg se poduzeća, u kojem suđeluju gradjani neprijateljskih država; napokon austrijski gradjani, juridičke osobe i tuzemska poduzeća, koja posjeduju štogod u neprijateljskom inozemstvu, da je rok prijave bio produžen u smislu naredbe od 31. listopada 1917. L. D. Z., br. 439, do 15. veljače tek godine. U slučajevima vrijednosti obzira može komora da na zamolbu dužnih na prijavu podijeli jedan daljnji rok od 28. veljače t. g. — Tiskanice potrebne za prijavu mogu se dobiti kod komore.

Dnevne vijesti.

Upotreba pučkih ustaša od 42.—50. godine. U austrijskoj zastupničkoj kući podnijeli su zastup. Bialy i dr. predlog, da se pučki ustaši od 42—50 godina upotrebljavaju u službama u njihovim kotarima. Predlog su obrazložili time, što za odstupnost gospodara, koji moraju služiti izvan svoga kotara, propada njihovo gospodarstvo.

Rumunjski kukuruz u Beču. Ovi su dana došle u Beč prve pošiljke lanjskog kukuruza iz Ugarske i Rumunske. Kukuruz će se samijeti i onda tek prodavati. Kao i prije tako se i ove godine mijestiti s drugim brašnom i to po prilici tako, da u smjesi bude polovica kukuruzna brašna. Kukuruz je došao u Beč u jedan dan 52 vagona, pa se nadaju, da će i nadalje doći u redu tako, da ne će biti nestašice ill. predstavljanja.

Mali oglašnik**Izgubljeno.**

Bijela legitimacija za bivanje u Puli, matrิกa za brodove na ime Matić Josip te 12 kruna gotovine izgubljeno se u nedjelju iz ulice Sergia do ulice Leme 277. Tko je našao stvari, neka si novac zadrži a matrิกu i legitimaciju doneši na gornji broj.

Prodaje se posjed u gradu Koprivinci (Po-dravina) udaljen 5 časaka od kolodvora, sastoji se od plodne orance, vinograda i kuće sa zgradama. Svega do 4 rata. Adresa kod uprave.

Oglasujte u „Hrvatskom Listu“.

Važno!**Važno!****Zamjena ratnih zajmova****ratno-zajmovne-osjegur. police**

Važno! Svaki vlasnik VII. ratnog zajma i prijačnih emisija, lako svoje potpisivanje bez ikakve pare gotovine i (do K 5000) odmah skoro podvosteći.

Primjer: Proti uloženju ratnog zajma sa n. pr. nom. K 2700 — lako dobije svak bez ikakvog rizika, odmah pravovaljanu, ratno-zajmovno-osjeguravajuću policiu za po prilici nom. K 5000 —

Pojašnjenja daje: Osjeguravajući odio c. kr. aust. vojničke zaklade za udovice i siročad u Puli, trg Custoza br. 45, I. kat, Jadranska banka, Podružnica Anglo-austro banke, Podružnica Kreditnog zavoda, Podružnica Depositne banke, Podružnica živnostenske banke u Trstu i Kreditno i eskomptno društvo u Puli.

Kiselu repu

za mjesnu aprovizaciju, vojne zavode ili pod vojnom upravom stoeća poduzeća za izvoznicom za Dalmaciju, Bosnu i Hercegovinu ili Istru dobavlja uz povoljne cijene

Sisačka tvornica kisele repa i zelja u Sisku.

Ponude tražite brzojavno!

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje ulica Carrara br. 4, vlasništa kuće „Narodni Dom“.

Podružnica u Pazinu.

Prima uloške na štednju, te ih ukamaćuje sa

4% kamata

Eskomptira mjenice uz najpovoljnije uvjete i daje zajmove na nepokretnine.

Uredovni satovi: od 9—12 prije pod. i od 4—6 popodne.